V. évfolyam 15. szám. Makó, 1914. január 18. Vasárnap Ara 2 fillér

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 124. | Felelős szerkesztő: Dr. Klse Pál. FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 83. | Szerkesztőség és kiadóhivatal Dozsewtiy-tér 7. szám alatt | Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

Lesz már törvény

arról is, hogy biróságaink ne lehessenek ilyen függetlenek s ne mondhassanak többé — *igazságot.*

Mert most, fékom adta, nagyon is furcsán viselkednek biróságaink. Még ki merik mondani s pártatlan igazságot! Itt, mi nálunk, Magyarországon, a Tisza István grót tartományában! No hát ez már igazán hallatlan!

Hogy mer! Papiron vissza nem adható hangsulyozással ismételjük az óriási kérdést: *hogy mer* a magyar biróság olyan itéletet hozni, a mi nem tetszik — Tisza István grófnak? — Hát a magyar biróság talán vak, vagy süket? — Hát nem látja, nem hallja, nem tudja, hogy itt Magyarországon ma már minden csakis az szabad, a mi Tisza István urnak a szája ize szerint való? - Ezer éves alkotmányunk s a vaskos corpus jurisnak minden betüje haszontalan bliktri a Tisza István akarata előtt. Itt minden, a mi csak él és mozog, az ő akaratához kell, hogy igazodjék. Ő felette áll minden jognak, törvénynek és alkotmánynak, hogy rugdossa ezeket fel, a mint kedve telik. Egyedül ő maga minden jog, ő a törvény és ő az alkotmány.

Ha eddig még nem tudták vagy nem akarták megtudni biróságaink, hát jó lesz ezt most már komolyan észbe venni.

Tisza István grófi egyszersmindenkorra kikéri magának, hogy a független magyar biróság beavatkozzék az ő parlamenti ellenes és alkotmányt romboló dolgaiba.

— *Majd teszünk róla,* hogy a biróságok Tisza ellen ne itélhessenek, — jelentette ki már tegnap félelmetes pózzal. És Tisza István olyan ur, hogy tartja a szavát.

Lesz hát „ne mulass" és kesztyűbe dudálás annak a „független" biróságnak, amely térdet s fejet nem hajt e borzasztó nagy ur akarata előtt s ha nem ugy táncolnak ebben az országban kisebbfoku és nagyobbfoku biróságaink a mint Tisza István fütyül.

Nem lesz elég ezután a birák indokolatlan áthelyezése vagy a tehetségeseknek is a teljes mellőzése s ekszisztenciáknak a letörése - a mi eddig még mind ismeretlen volt biróságainknál. Ezután mindez se lesz elég. Egyenesen az a Tisza István célja, hogy független biróságainkat is a mindenkori kormányok érzés és értelem nélküli szolga-hadává sülyessze le s ne legyenek azok mások, mint a Tisza István rendszere dicsőségének a hirdetői s az abszolut igazság agyonverői.

Igy akarja Tisza. No de itt is rosszul számit.

Az az óriási erkölcsi erő, mely Magyarország mai birói karában van, nemcsak ujját á lja a mungógárda gonosz akaratának, hanem ezt az akaratot izzé-porrá töri s lehetetlenné teszi mindörökre.

Sok-sok nemzetellenes gonosz tett sikerült már eddig Tiszának, de a magyar biróság függetlensége ellen tervbe vett merényletbe bizonyosan beletörik a bicskája.

Bármennyire ágaskodik is Tiszában a nekik nem tetsző itéletek miatt támadt bosszuérzet, a független magyar biróság megmarad — *független biróságnak.* kp.

Borzasztó vörhenyjárvány Nagylakon

Eddig negyvenkét gyermek belepusztult.

Hogyan és hol keletkezett a járvány? — A szegénység az oka mindennek. — Az alispán rendkivüli intézkedései. — Sürgös jelentés a belügyminiszternek.

A kétségbeesett Nagylak.

Szomoru gyászos hir érkezik Csanádmegye egyik legvirágzóbb községéből, Nagylakról. Borzalmas vörhenyjárvány irtózatos dulásáról érkezik a jelentés, mely keservesen panaszolja Nagylak község gyermekeinek szörnyü pusztulását. Meg döbbentően rémes e hiradás, mert az eddig érkezett jelentések szerint a hatóság, az orvosok, meg a kétségbeesett szülők teljesen tehetetlenek a dühöngő járvány veszedelmes pusztitásaival szemben. A rettenetes járványról tudositásunk következő:

Eddig negyvenkét gyermek pusztult el.

A Nagylakon dühöngő vörhenyjárvány oly nagy erővel lépett fel, hogy még az orvostudomány emberei is meglepte. Nemcsak a járvány nagy elterjedtsége, hanem a veszedelmes betegségnek a legsulyosabb alakban való fellépése. Erre még az orvosok sem voltak elkészülve. A legtöbb eset a legsulyosabb. A szerencsétlen ártatlan gyermek egy-két napig emésztő lázban fetreng s a harmadik nap szörnyü kinlódás után elpusztul. Eddig negyvenkét gyermek pusztult el ily módon vörhenyben *s jelenleg több mint száz gyermek fekszik nagy betegen e rettenetes kórban.*

Hogyan és hol keletkezett a járvány.

A járvány a tótok lakta városrészben keletkezett, még az elmult év szeptember havában. Talán könnyen elfojthatták volna a veszedelmes betegséget még csirájában, ámde a nép tudvalevőleg nagyon közömbösen viselkedik egy ily járvánnyal szemben. A szükséges óvintézkedéseket nem jelentették be a legtöbb esetet nem jelentették be a hatóságnál, melynek ilyenformán alkalom sem nyilott arra, hogy a szükséges óvintézkedéseket a legnagyobb erélyel végrehajtsa. Sőt az iskolák bezárása is már csak akkor történt, mikor már ugyszólván hiábavaló volt. A tótok lakta városrészben lappangott a járvány egy két hónapig, mikor aztán december végén borzalmas vehemenciával kitört.

A szegénység az oka mindennek.

A legnagyobb kór, a gyilkos szegénység az oka mindennek. A hatóság már megállapitotta, hogy a kis gyermekek rème a vörheny főként ott dul, ahol a szegénység miatt az egészségben maradt gyermekeket nem tudják elkülöniteni a betegektől. Az alispán jelentése szerint a tótok lakta városrészben szörnyüségesek a lakásviszonyok s ennek következtében a családok alig, sőt egyáltalában nem óvhatók meg a borzalmas járvány csapásától. Mert az irtózatos rém ott pusztit a legjobban, ahol egy alacsony kis ablaku szobában együtt szorong az egész család, ahol fütetlen még ez a kis szobácska is s ahol a sok összezsufolt ember amugy is dögletessé teszi a levegőt s ahol a silány táplálkozás folytán az ártatlan gyermekek szervezete oly gyönge, hogy nem bir ellenállni a szörnyüséges járványnak. *A szegények között dul legjobban a járvány s főként* a szegény emberek gyermekeesik áldozatul a vörhenynek.

Az alispán rendkivüli intézkedései.

Hervay István alispán a borzalmasan pusztitó kórral szemben a legerélyesebb s leghatékonyabb intézkedéseket foganatositotta. Bezáratta az iskolákat, eltiltotta az összes mulatságot összejöveteleket, bálakat, mozgófényképelőadásokat. Betiltotta továbbá az ugynevezett halotivirrasztásokat, valamint azt is, hogy a járványban elhaltak temetésén a közönség részt vegyen. Minden nagyobb csoportosulás is betiltatott a községben s hogy minden szigoruan betartassék 6 polgári őr cirkál állandóan a fertőzött városrészben. Sőt az ellenőrzés hatékonyabbá tétele végett *az alispán hirendelte az összes csendőröket,* hogy szigoruan ügyeljenek rendelete betartására. Szuronyos csendőrök járkálnak a tótok lakta városrész utcáin, hátha elhessegetnék a borzasztó vörös rémet, mely miatt a gyász és keserüség virraszt a nagylaki házak legtöbbjében.

Sürgős jelentés a belügyminiszternek.

A belügyminiszternek még tegnap sürgős jelentés ment a borzasztó járványról. Hervay alispán tett jelentést, amelyben a legrészletesebben beszámol a járvány eddigi pusztitásairól s az elrendelt óvintézkedésekről, melyet foganatositott. Az alispánnak a belügyminiszterhez terjesztett jelentésének legszomorubb passzusa az, melyben az alispán bejelenti, hogy teljesen tehetetlen *a hatóság a járvány dühöngésével szemben.*

A kétségbeesett Nagylak.

Nagylak község lakossága kétségbe van esve. Minden családapa retteg, hogy nála is bekopogtat az iszonyatos rém. Még nagyobb a kétségbeesés ott, ahol kipusztult egy egy gyermek. Mert *van család Nagylakon, ahol az összes gyermekek kipusztultak.* A vörös rem, a vörheny pedig egyre szedi áldozatát a kétségbeesett községben mindinkább szaporodnak a nagylaki temetőben azok az apró halmocskák mely annyi derék szülő reményét zárja, takarja örökre.

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyérdemü közönségét, hogy **üzletem átalakitása miatt 1914. január 1-től május hó 1-ig készpénzfizetés mellett 10% pénztári engedményt nyujtok.**

Urbán István
rőfös- és divatáru kereskedő.

A hagymások dolga.

—

A szövetkezet bukása után.

A makói hagymakertészek szövetkezete három évi fennállás után csődbejutott. Maguk a szövetkezet igazgatói kérték meg a csődöt, mert ezt az utat tartották — amint mondják ők — legalkalmasabbnak arra, hogy a tagokat nagyobb károsodástól megóvják.

Valójában azonban az igazgatóság e lépésére olyasmi oka van, mint a milyen okok voltak fel lelhetők abban is, hogy ez a szövetkezet idáig jutott.

Egyik multkori közgyülés ugyanis a felszámolást mondotta ki s a törvényszékre bizta annak az eldöntését, kik legyenek a felszámolók. Az igazgatóság tett is javaslatot a felszámolók személyére nézve a közgyülés azonban változtatott ezen a javaslaton.

E változtatásra lett aztán az igazgatóságnak az a válasza, hogy megkérte a — csődöt.

E megtörtént tény után már hiába rekriminálunk, a csődöt most már visszavonni nem lehet. Általános azonban s a mi meggyőződésünk szerint is helyes az a vélemény, mely ezt a lépést elhibázottnak tartja. Csendes, nyugodt felszámolás utján számba is alig vehető károsodás ha érte volna kertészeinket, mig igy a költséges csődeljárás utján bizonyára rosszabb lesz a helyzet. Az ilyen nagyfontosságu dolgokat igazán kár a személyi kérdések ütközője elé vinni és e szerint dönteni.

Most már csak az a kivánatos, hogy minden irányban hozzáértő és humánus csődválasztány bogozza ki a kinevezett tömeggondnokkal együtt ezt az összegabalyitott ügyet.

Mindenesetre sajnálatos kertészeinkre, hogy ez az első ilynemü intézményük, mely három évvel ezelőtt kizárólag az ő anyagi árdekeik megvédésére és érdekeik előmozditására alakult, ilyen sorsra jutott. A kik annak idején rajta voltak, hogy ez a szövetkezet létesüljön, a legtisztább és legbecsületesebb szándékkal vettek részt ennek létesitésében. S hogy különösen akkor — főként a hagymakereskedők kartellje miatt — mennyire szükség volt erre, ami nagyon is igazolja a kezdeményezőket, mindenki látta s mindenki tudja. Kertészeink között ma is az — még e szövetkezet bukása után is — az általános vélemény, hogy Makón rendkivül nagy szükség van a kertészeknek ilyen szövetkezésére, mert csakis igy lehetséges érdekeiknek a megvédelmezése a mindenfelől ólálkodó ellenséges jelenségekkel szemben. Ha — közvetlenül most a bukás után — talán nem is alapitanak kertészeink ujabb szövetkezetet, most egyelőre más módját keresik — szövetkezésüknek. Már is erősen hangoztatják annak az eszmének a megvalósitását, melyet éppen mi vetettünk fel legelőbb a Makói Független Ujságban. Már is szó van ugyanis arról, hogy megalakitják kertészeink a — mondhatni semmi anyagi rizikóval nem járó, de érdekeik teljes megvédésére mégis nagyon alkalmas — *hagyma-Llodyot.*

Kertészeink pedig még a bukott szövetkezet sorsán is tanulhattak. Tapasztalhatták ugyanis, hogy e szövetkezetnek éppen csak azért, mert a kertészek érdekeinek az istápolására alakult, nagyon-nagyon sok ellensége volt, még azok között is, akik pedig most krokodilkönnyeket hullatnak bukása fölött. Ezek az ellenségek bizonyára ugy gondolkoznak, hogy ez a bukás elvehette kedvét a makói kertészeknek attól, hogy valamikor is ujra szervezetbe tömörüljenek. Ugyanis azt hiszik, hogy ujra szabad a vàsár a — kertészek bőrére.

Hát ezt a hiedelmet magok a kertészek cáfolják meg nemsokára azzal, hogy megkezdik az első lépéseket összeszervezkedésükre. Első lépésük — hisszük — a hagyma-Lloyd megalakitása lesz. Ebből fejlődhetik ki aztán *a többi olyan intézmény*, mely nem lesz többé olyan törékeny és olyan gyenge, mint a milyen volt ez a most megbukott első — szövetkezet.

Vesszö.

Mit végzett a polgármester Budapesten?

—

A koppáncsi birtokvètel ügyében járt. — A hagyma kereskedelem dolgát is megbolygatta.

Makó város polgármestere e héten Budapesten járt, hogy egy s más városi ügyet megbolygasson. Tudósitónk felkereste Galambos Ignác dr. polgármestert ki budapesti utjáról sok hasznos s érdekes dolgot beszélt el tudósitónknak.

A koppáncsi birtokvétel ügye az, mely leginkább foglalkoztatja mostanában Makó város közönségét. Nagy dolog ez, melyet nem lehet könnyen tárgyalni.

Makó városának elsőrendü fontos érdeke, hogy ezt a nagyszabásu dolgot nyélbe üsse. Két oldala van ennek az ügynek: maga a birtok megvétele és a vétel pénzügyi része.

A birtokvétel dolgában a polgármester tárgyalásokat folytatott a püspök megbizottjával, aki kijelentette, hogy a csanádi püspök részéről a legcsekélyebb akadály sem lesz a birtok eladását illetőleg. Sőt sikerült megtalálni a kiindulási alapot, mely a vételre való megállapodásokhoz vezet. Ez az alap olyan, hogy *a város különösebb megterhelése nélkül a birtokvétel lebonyolitható s ez irányban a püspökkel a tárgyalások folyamatban vannak.*

A dolog pénzügyi részére a polgármester tárgyalásokat folytatott a magyar földhitelintézetek központi szövetségével, amely intézet főként a kis existenciák részére történő parcellázàsoknál nyujt segédkezet.

Sikerült a kitünő polgármesternek meggyőznie a földhitelintézet vezetőit arról, hogy sokkal nagyobbszabásu telepitési akció az, amelyet egy város vesz kezébe s egy város bonyolit le, mint amelyet kapzsi ügynökök vagy magánosok visznek véghez a parcellázás hangzatos jelszava alatt.

A koppáncsi birtokot épp ezért akarja a város megvenni, hogy szorgalmas makói családok százai jussanak jó, olcsó földhöz, olyan feltételek mellett, amely nem teszi őket tönkre.

Ujszerü, de országos jelentőségü dolog a parcellázásoknak ilyen irányba való terelése. Galambos Ignác dr. polgármester tárta ezt fel a földhitelintézetek vezetői előtt, akik a legnagyobb készséggel honorálták ezt a felfogást, amennyiben megigérték, hogy Makó város e nagyszabásu telepitési s parcellázási akcióját pénzügyileg támogatni fogják.

A városok birtok s parcellázási politikájának ez az egyedüli helyes és egészséges formája. Galambos polgàrmester nyomán a többi magyar város is amenyiben lehetőség kinálkozik ilyen egészséges és helyes politikával juttathatja lakosságát az annyira óhajtott földhöz.

Ilyen nagyfontosságu megbeszélést folytatott a polgármester az országos gazdaszövetség elnökigazgatójával, a makói hagymakereskedelem szabályozása érdekében. Az impulzust erre a kertészek szövetkezetének bukása adta meg a polgármesternek, aki szomoruan tapasztalja, hogy Makón épp azok veszik legkevésbbé hasznát a hagymának, akik a legjobban kinlódnak azzal; a kertészek.

A gazdaszövetség elnöke Galambos polgármesternek megigérte, hogy legközelebb Makóra jön tájékozódás és tájékoztatás végett. Aunyi már is bizonyos, hogy a gazdaszövetség lépéseket fog tenni, hogy a hadsereg élelmezéséhez szükséges hagyma, a közvetitő kereskedelem teljes kizárásával direkt a hagymakertészektől szereztessék be.

Az általunk oly sokszor és eredetileg elsőül hangoztatott hagyma „Lloyd" megalapitásáról is szó volt ezeken a fontos tárgyalásokon. Ugy a polgármester, mint s gazdaszövetség elnöke helyeselték a „Lloyd" eszméjét, mely hivatva van teljesen átalakitani a makói hagymakereskedelmet. A gazdaszövetség igy is tervezi, hogy évenként nagy nemzetközi hagyma és zöldség vásárt rendez Makón s gondoskodni kiván arról is, hogy a jövőben a külföldi hagymapiacok áralakulásáról a makói hagymakertészek idejekorán s pontos értesüléseket nyerjenek. Általában a hagyma „Lloyd" megalkotása és a makói hagymakereskedelem egészséges irányitásába a maga nagy erkölcsi sulyával és tekintélyével fog belefogni az országos gazdaszövetség s ennek utján az illetékes miniszteriumok, s hogy ilyenformán végre rend lesz ott, ahol az alig volt remélhető azt Galambos Ignác dr. polgàrmesternek köszönhetjük, aki folyton azon buzgólkodik mint virágoztathatná fel ezt a várost s mint segithetne szorgalmas népének terhein.

A tanitók egyesületéből.

—

Az alapitványok kamatainak odaitélése.

A csanádmegyei tanitó egyesület központi választmánya ma délelőtt Lengyel János elnöklete alatt ülést tartott Makón.

Az ülésen a központi választmány tagjai csaknem teljes számban jelentek meg. Az ülést Lengyel János délelőtt tiz órakor nyitotta meg.

A központi választmány először az egyesület kezelésében levő alapitványok kamatait itélte oda. Az árva-alap 102 koronát tevő kamatait Majoros Ferenc elhunyt tanitó, István nevü tanitóképezdési fiának, az Erzsébet-alap kamatait pedig, mely 43 korona 50 fillér néhai Irlanda Dezső Margit leányànyának adták ki.

Ezután a járáskörök jegyzőkönyveit tàrgyalta a központi választmány. Végül Czirbus István a központi választmány tagja meleg szavakban emlékezett meg Székely Lipót 40 éves tanitói müködéséről, ki az egyesület alelnöki tisztét tölti be, hol szintén hasznos tevékenységet fejt ki.

Székely Lipót a nem várt ovációra meghatottan válaszolt, mire az ülés véget ért.

A pitvarosi állomás perronja.

—

De sok mindenféle van a viiágon.

Ki hitte volna hogy a pitvarosi állomáson perron is van, de ki hitte volna, hogy a pitvarosi perronra ép ugy jegyet kell váltani mint a budapesti keleti pályaudvaron. Ez az ami nagyon bosszantotta Ivkovits Sándor pitvarosi kereskedőt, ki ezen felbosszankodva többek jelenlétében azt állitotta Csóka János állomási előljáróról, hogy kell neki a pénz a baromfiak kukoricájára azért kell perronjegyet váltani.

A kereskedő azzal is vádolta az előljárót, hogy több izben nem is adott perronjegyet, de a pénzt elfogadta.

A szegedi törvényszék hivatalból üldözendő rágalmazás miatt száz korona pénzbüntetésre itélte a kereskedőt, mert valótlannak bizonyult az állitása. A szegedi itélőtábla pénteken helybenhagyta az itéletet.

Ezekután pedig tisztelet és becsület a pitvarosi állomásnak mely a *vasuti szabályok* ilyen mesés betartásával megérdemli, hogy expressz és gyorsvonat is közlekedjék vagy legalább is füttyentsen Pitvarosnak.

Eladó ház. Hosszu utcai 78. ujszámu sarokház, bármilyen üzletnek alkalmas, kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből, örökáron eladó. – Értekezni lehet: **Báló Imre** tulajdonossal a helyszinen.

Főzzön ma

sárgarèpa levest
(5 személy részére)
a következőképen:

Egy kanálnyi zsirban apritott petrezselymet duzzasztunk, a metéltekké vagy karikákká apritott sárgarépát hozzáadjuk, egy merőkanálnyi vizet öntünk rá és puhára pároljuk. Azután 1½ liter forró vizet öntünk hozzá, 4 Maggi-féle kockát teszünk bele és az egészet mégegyszer néhány percig forraljuk. A levest piritott zsemlyeszeletekre tálaljuk.

Meg fog róla győződni, hogy a MAGGI féle kockából, dbja 5 fillér, előállitott husleves a hamis leveseknek erőteljes, jó izt ad. 1 kocka ¼ liter husleves számára.

A makói kerületi munkásbiztosító pénztár

1914. évi julius hó 1-től hivatalos helyiségnek megfelelő

6-7-8 szobás lakást keres

ezért felhivja mindazokat, akik ilyen kiadó lakással rendelkeznek, hogy ajánlataikat a munkásbiztosító pénztár igazgatóságánál nyujtsák be, vagy esetleg a hivatalos órák alatt 11—1 óráig a pénztárnál személyesen is értekezhetnek.

Kapható Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond, Ember József gyógyszertárában Popper Gyula drogériában.

OLLA gummi saját eljárás szerint készítve és törvényileg védve van. O. Kl. K. 25.420 és 35.789.

Egy kitünő karban levő

Yost irógép eladó

Glück Samu cégnél, Makó.

MILLIÓ használja

Köhögés

elnyálkásodás, katarus- és rekedtség, görcs- és szamárköhögés ellen

Kaiser-féle Mell-Karamellák

ál a „2 fenyővel".

6100 elismerő levél orvosok és magánemberektől, a mely igazolja, hogy hatása a legbiztosabb.

A legolcsóbb és legizletesebb cukorka. 1 csomag 20 és 40 fill., 1 doboz 60 filliér.

Kapható Makón:

Ember József, Breuer Zoltán, Kudar Lajos, Jenei Székely Lajos, Sándor Zsigmond, Poór Endre gyógyszertárában, Popper Gyula főtéri drogueriájában és Boros Károly gyógytárában Földeákon.

Hal eladás.

Hosszu u ca 711. régi számu házné bármely napon is kaphato **élő ponty** fél kilósiól 3 kiló ig. Nagyobb megrendelés legalább 5 nappal előbb eszközlendő. CSORBA IMRE.

Tanonc felvétel.

Egy jó házból való fiu tanoncul fizetéssel felvétetik. Ugyanott kopható por jutányos áron eladó.

Dobsa és Társai hengermalom

Zöldfa-utca.

Ismert legjobb motorok!

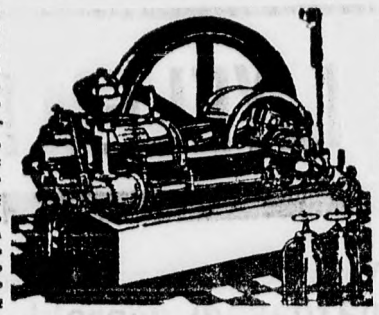

Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING

DIESELMOTOROK álló- és fekvő rendszer

Szivógáz és benzinmotorok.

Benzin és nyersolajos cséplő garniturák, magánjáróval is.

Meglepő ujdonság! Meglepő ujdonság!

Nyersolajmotorok

gyujtófej, vizbefecskendezés és kompresszor nélkül.

Gellért Ignácz és Tsa

mérnöki iroda

Budapest, V., Koháry-utca 4.

Saját érdekében kérjen ajánlatot!

ÉPITŐ ÉS KŐMÜVES MESTERI VIZSGÁT LETENNI SZÁNDÉKOZÓK FIGYELMÉBE. ::-:

Az uj ipartörvény ugy az épitőmesteri mint a kőmüvesmesteri oklevél megszerzése és jogosultsága körül fontosabb ujitást hoz be. E célból, valamint a téli hónapokra való tekintettel elhatároztam, hogy ugy a budapesti épitőmesteri mint bármely helyen letendő kőmüvesmesteri vizsgára, valamint az épitőmesteri vizsgával esetleg kapcsolatos elővizsgára készitek elő.

E előkészitésem alapossága és a jelöltek törekvése mellett tanfolyamom kizárólagos sikerre vezet.

Vidékieknek minden körülmény tekintetbe vételével igen kedvező. A jelentkezések számára és a rendelkezésre álló tanulmányi idő rövidsége folytán minden jelöltnek érdekében áll a mielőbbi jelentkezés, mivégből e tárgyban a nap bármely szakában értekezhetni alulirottnál. Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol.

DR. REGDON ISTVÁN ÉPITÉSZ

SZEGED, Jókai-utca 12.

MENYASSZONYI BUTOROK

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI JÓZSEF

asztalos üzletében (régi sörház) Iritz Izsó-féle fatelepen szemben.

Ugyanott egy fiu tanulónak felvétetik.

Eladó ház.

Püspökleién 179. ház szabadkézből **eladó esetleg 4 kis hold földdel együtt.**

Értekezni lehet IGAZ IMRÉVEL Püspökleién.

Sertés perzselésre száraz szalma, aprójószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható IRITZ SAMUEL özv. CÈGNÉL.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Ételérbetetlen hatásu tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladást, rekedtséget és gégebajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatásu gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatásu aranyér és altesti bántalmaknál, tisztitja a vesékét, étvágygerjesztő, elősegiti az emésztést. Kitünően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbüznél, valamint az összes száj- és fogbetegségek, büfrögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő büzt. Jó hatásu pántlikagilisztánál. Meggyógyit minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitünő hatásu. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Őrangyal-gyógytárának Pregrada, Rohits mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg. 5·60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény

Thierry A. gyógyszeresz egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmeginditás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kitünő gyógyhatásu szer. Idegen testek eltávolitására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgyülés, hólyag, égési sebek, hosszu betegségeknél előforduló fölfekvésnél, vérkeléseknél, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknél stb. stb. kitünő hatásu.

2 tégely ára K 3·60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszertárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister utódai, Radanovits Testvérek drogueriákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat ott rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Őrangyal gyógyszertárából, Pregrada, Rohits mellett.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak ugy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi

Ideál-fogkrémet.

A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerüségét rövid idő mulva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomitót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolithatjuk, ha okszerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsöt használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak ugy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitünő készitmények törvényes védjegygyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** ujvárosi gyógyszertárában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68 Telefon-szám: 68.

Vizvezetéki kellékek nagy raktára!

Autogén heggesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon addig semmilyen ::: **GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT** mig **Gulácsi János** gazdasági gép ahtárát meg nem tekinti, ahol is mindennemü gazdasági gépek u. m.: **gőzgépek, motorok,** aratógépek, kukoricza-ültetők stb. mindenkor legnagyobb választé ban és legolcsóbb áron állnak a n. é. közönség rendelkezésére. **Raktáramat bárki minden vételkényszer nélkül megtekintheti** ::

A nagyérdemü közönség szives megbizásait kérve, maradok teljes tisztelettel

Gulácsi János

vasipartelepe és géprak tára MAKÓ, (Ludpiacz.) Telefon-szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

Saját szerkezetű láncos kutak!

Kedvezö minőség: 1/03. sz. tucatja 6 korona, 1204. sz. superfinom tucatja 8 korona.

Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond, Ember József gyógyszertárban és Popper Gyula drogueriájában

Bódi Mihály örökösei

eladják a Luther-utca 54. ujszámu 225 négyszögöl területen fekvő házát, mely áll 2 szoba, konyha, kamra, tágas istáló, szalmás és kocsiszin, kotárka, hambár, sertésolból és kertből stb. A Dorka dülőben levő 3 kis hold föld tanyaépülettel együtt és 6 kortyogóban levő egy napos vetemányes földet. Értekezni lehet a fenti szám alatt, vagy Joó Sándorral, Tulipán u. 29. ujsz. a. szalmapiac téren.

FIGYELEM!

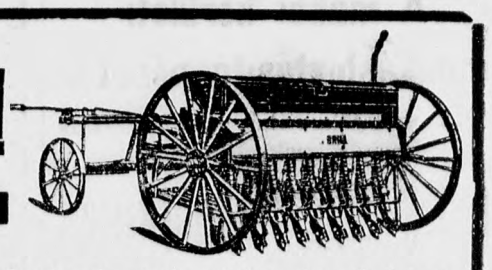

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat** a legujabb gazdasági gépekkel kibővitettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hirneves **Bächer-féle tüköracél kormánnyal ellátott** (mindenféle nagyságban) **ekét** szereztem be, ezen ekék kivalósága abban rejlik, hogy bármiő nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonó erőt igènyelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemü fogas és láncos boronákat, saját találmányu és szabadalmazott vesszőutánzatu vaspálcás boronákat, mely kitünően bevált és nagy keresletnek örvend, már most megrendelhetők, 6–8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat, szecskavágó, répavágó, kukoricamorzsolókat. Továbbá raktáromon megérkeztek a világhirü **Melichár féle Unikum Drill** sorvető Imperator mütrágya és magvető gépek, melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak utolérhetetlen tökéletességünknél fogva igen nagy keresletnek örvendenek. Továbbá nagy uigonság a már kipróbált **Johnston féle kukoricaszár aratógép**, ennek előnyös és könnyü munkaképességét és kezelését bármikor raktáromon bemutatom. Végül mindennemü gépek azonnali javitását a legszolidabb árban és jótállás mellett elvállalok. **Autogén heggesztőmmel** módomban áll bármilyen nagyobb alkatrészt megforrasztani. **Számos javitott és használt vetőgép olcsón kapható.**

A t. gazdaközönség további becs s pártfogását kérve, tisztelettel:

Telefonszám 126. **LIPTÁK BÉLA**

mezőgazdasági gépraktára és javitó műhelye, MAK Szent János-tér 20 ujszám. Saját ház

Gudlin Mátyás

épület és mülakatos

Makó, Megyeház-utca 34. szám.

A jelenkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb **uj rendszerü**

takaréktüzhelyeit

készíti és raktáron tartja. Kisebb és nagyobb **háztartási takaréktüzhelyeket**, ugyszintén kéménytoldót, **üstkatlant, dobkályhát** minden alakban és kivitelben a legolcsóbb árban készít.

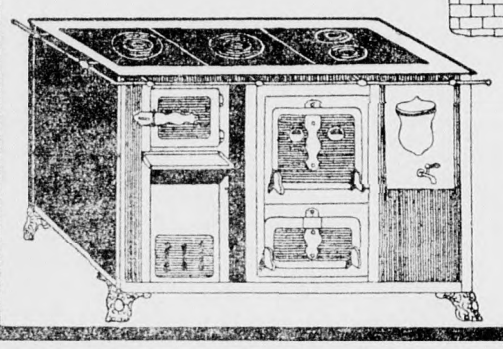

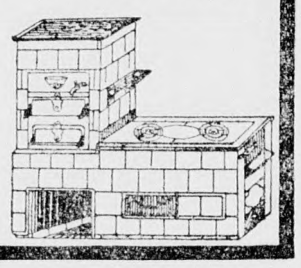

Hereföld kiadás.

A lelei köves ut mentén, a 3800 méternél levő 6 kis hold hereföld **4 egymásután következő évre** haszonbérbe kiadó. Bővebbet **Erdei Sándornál,** Gróf Vay-utca 14 ujszám alatt.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, **szeplő, májfolt, arc- és kézvörösség** és mindenféle **bőrtisztátalanság ellen.**

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlfjitó szer.

Árak: Vilma crém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajifjitó 1 kor

Ezen piperaszerek több kiállitáson érmekkel lettek kitüntetve.

Tévedések elkerülése végett gyászesetekben tessék közvetenül jelzett címhez fordulni s beváspárlásait ott eszközölni.

Nagy raktár keresztfákból száraz, jó minőségben, nagy választék érckoporsókból és műkoszorukból.

„ŐRANGYAL"

disztemetkezési vállalat.

Makó, Főtér. Kenyérpiac, Tőkey-féle házban.

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbizhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerü, szolid kiszolgálásban részesiteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetetlen olcsó árakon. Vállalatomat ismételten tetemesen megnagyobbitottam, nem kiméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesitettem a temetkezéshez tartozó mindennemü kellékekből,

szem előtt tartva a kor kivánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy az egyszerübb, mint a legmagasabb igényü izlésket is páratlan, pompás disszel, a legnagyobb megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos **kiszolgálásommal nem versenyezhet senki.** – Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szives jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

az „Őrangyal" disztemetkezési vállalat tulajdonosa. – Hullaszállitást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Hét diszes gyászkocsi, üveges és nyitott, megfelelő behuzatokkal s mindennemü ravata ozás díjtalanul áll a vevők rendelkezésére.

Előforduló gyászesetekben csakis meghivásra megyek ki házhoz.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, köniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készitmény nem volna kaphaó az Ön lakhelyén, mert a világhirü cég magyarország képviselete:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerü levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. ::—::

Makóváros és környéke nagyérdemü közönségéhez!

A karácsonyi és ujévi ünnepekre kitünő jó fehér és **siller borok** továbbá elsőrendü **kőbányai sörök**, legjobb **pálinkák**, mindenféle minőségben. **Rumok és tearumok.**

Legfinomabb liquerek kis és nagy mértékben legelőnyösebb árban **IRITZ SÁMUEL özv. CÉGNÉL** szerezhetők be.

Hajhullás ellen lugmentes hajmosó **Pixobin** lugmentes kamilla hajmosó oxygénnel **Ciwuco** ára csomagonkint 30 fillér. **Fürdősó.** Nemesfenyő, Rózsa, Orgona, Ibolya, Csalódásig hüen utánozza ezen virágok illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja meg, mint az **„illatszerpárnácskák"** Ára csomagonként 40 fillér. Ha az ön helyiségében nem kaphatók ezen cikkek, u. y küldjön 30 illetve 40 fillért és hozzá portóra 10 fillért és ezért bérmentve kapja ezen valóban megbizható szerek bármelyikét. Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek magas rabbatban és ingyenes propagandában részesülnek. Készíti Ciwuco Chemische Industrie Berlin. Egyedüli vezérképviselet: **Holczer Emil Zoltán** Budapest, VIII. Szigetvári utcza

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság" kiadóhivatalában.

Értesités. Tévedés elkerülése miatt a n. é. közönség tudomására adom, hogy a **Próféta vendéglőben** minden változatlanul van és rendelkezésére áll a n. é. közönségnek. **A társadalmi körnek külön szoba áll rendelkezésre**

IRITZ SÁMUEL özv. CÉG.

Két jóforgalmu italmèrési üzlet házzal együtt kedvező árban és kedvező fizetési feltételek mellett elado. Értekezni lehet Iritz Miksánál.

Megszabadulhat a gondoktó!

na egy szórakoztató hangszert hozat **WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY"** tól Budapest, József-körut 15. (Telefon.)

Hegedü 16 darab felszerelésssel 12 kor. Tárogató, billentyükkel 16 korona. Amerikai Gitár cítera, kottákkal 16 kor. Családi hangverseny harmonika 16 kor. Mandolin vagy Guitár 16 korona. Ébenfa fuvola I. minőségü 16 korona. A milanoi párisi és londoni kiállitáson aranyérem és érdemkereszttel kitüntetve.

Javitási szakmühelyek

Fényképes hangjegyzék ingyen Óvás! Ügyeljünk a „WAGNER" név re és 15-ös házszámra.

Jégvermek megtöltésére

ajánljuk

MÜJEGÜNKET,

melyet ab gyárunk legalább 100 métermázsa vételnél most 1 koronáért adunk pr métermázsa.

Zeitler malom részvtársaság jéggyára.

Rendkivüli feltünést keltenek

Pártos E. és Társa áruház

ujonnan bevezetett árui, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1	korona	98	fillér.
Női háló kabátok	1	„	98	„
Női háló ingek	1	„	98	„
Női nadrágok schiffonból	1	„	98	„
Női nadrágok pargetből	1	„	98	„
Diszes párnák	1	„	98	„
Schiffon alsók	1	„	98	„

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyàszárukban állandóan nagy választèk!

Valódi szörme gallèrok, muffok kizárólagos raktára.

Kitüntetést nyert, hitelesitett

tolósulyu tizedesmérleg

pontos és erős, 100 kg.-tól 750 kg.-ig.

Minden üzlet disze az ilyen mérleg.

Vas és réz körte szükségtelen.

Fölülmulja az eddig létező összes mériegeket, amiről vevők bármikor meggyőződhetnek

HALÁSZ Á. gépraktárában Makó, Kossuth utca, II. szám.

Hagymaföld és herének való

első rendü alkalmas földek kaphatók **Iritz Miksánál.**

Uj malom megnyitás.

Értesitem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón, az Arsdi utcai **malmot** megvettük és azt a legujabb rendszerü gépekkel felszerelve, a mai kor kivánalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Mindennemü őrlemények elvégzését, ugyszintén

liszt-, korpa-, dara- stb. árusitását

és lelkiismeretes kiszolgálását bármikor gyorsan és pontosan eszközlünk.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kér:

Tamás Mihály és Társa

hengermümalom Makó.

A Magy. Kir. Államvasutak gépgyárában készült két hengeres 14 légkörös

eredeti magánjárókat,

szivógáz és benzinmotorokat, világhirü golyós csapágyas cséplőgépeket,

eredeti Kalmár rostákat,

a legkitünőbb mütrágyaszóróval egyesitett vetőgépeket, motoros fürészeket és

MOTOROS DARÁLÓKAT.

A jelenkor legtökéletesebb tüköracél ekéket, eredeti Cormick-féle kévekötős aratógépeket,

FÜKASZÁLÓ GÉPEKET

szállit eredeti gyári árakban és kedvező részletfizetés mellett

GLÜCK SAMU MAKÓ

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyára vezérügynökségének képviselője.

Parfumerie „HEZ" illatszertár háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Kőfaragó u. 7.

Ujabb előnyajánlatunk: I csoport 2 korona 50 fillér.

1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomitó, 1 drb. francia szappan (bármely illatban) 1 üveg francia parfüm bármely illatában, 1 üveg francia brillantin (bármely illatban), könyv 160 lap 1 angol pouderpapir, 1 csomag dr. Heider féle fogpor, drb. francia fogkefe (csont nyéllel), 1 csomag amerikai Shampoon szájmosópor, 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölniviz, 10 drb, szekrény- és ruhaillatositó (francia Sachet-lap), összesen 19 drb, korona 50 fillér, I csoport 5 korona 1 üveg valódi Odol szájviz, 1 üveg amerikai Hair Petrol, üveg valódi kölniviz, 1 üveg valódi francia parfum (bármely illatban), 2 üveg valódi francia brillantin (bármely illatban), 6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban), 1 drb' fogkefe csontnyéllel, 1 csomag amerikai Shampoon hajmosópor, összesen 15 drb. 5 korona. Szállitás naponta utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszer és háztartási értesitőnket kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

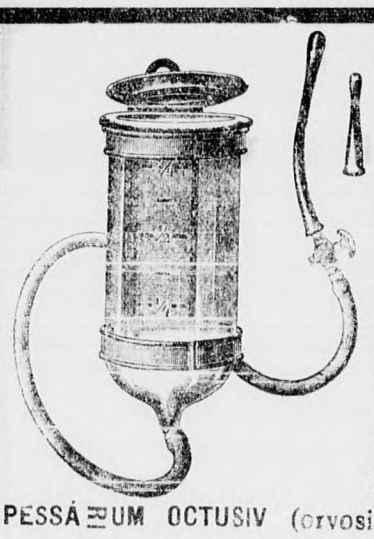

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányu különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2·40 K. „OLLA" különlegességek uraknak részére. (Condome) Roulé nak is nevezik. Prima tucatja 4 K. Extra finom tucatja 6 K. Superfinom tucatja 8 K. Mintagyüjtemény eddig ismeretlen összeállitásban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő angol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., 1 K, 1 K 60 fill és 2 K. Dianaöv (havi ajándék ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSÁRUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig

Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése

CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ FŐTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Értesitem az iparos, kereskedő és gazdaközönséget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviseletét megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyujt kölcsönt a hitelt igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai sulyos gazdasági helyzetben még tulmagas kamatláb mellett is elsőrendü banitásos vállalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacon jó szolgalatot vélek teljesiteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételü kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetitése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hirnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

KENYERES IZSÓ
bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Földek eladása és vétele gyorsan és pontosan közvetitem.

Ingatlanok bérlete és eladása.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Főtér
(Böhm ház.)

Megérkeztek a legujabb villamos csillárok, asztali-, fali-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávés- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszmüáruk, valamint egyébb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusitok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról meggyőződést szerezzen.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget tisztelettel értesiteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készithetek. Egyuttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemü **férfi, női és gyermekcipőket** raktáron tartok és azt olcsó áron árusitom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesitjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk **bel- és külföldi szöveteket** nagy választékban, **Saját készitésü kész férfi és gyermekruhákat.** Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztositjuk.

Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

Kinetofon

Edison remeke

a beszélő

MOZGÓKÉP

a XX. század legnagyobb csodája vasárnap d. u. 4 és este 8 órakor lesz bemutatva a városháza nagy tanácstermében.

Müsor:

1. Bemutató konferánsz.
2. A nótás kovácsok.
3. Carmen éneke és spanyol táncok.
4. Irlandi dalok.
5. Varieté előadás.
6. Amerikai énekesek.
7. Pajkos diákok.

Helyárak:

I. hely 3 kor. II. hely 2 kor. III. hely 1 kor. Állóhely 60 fillér

Jegyek előre válthatók

Vészi Dezső

papirkereskedésében.

Csak számozott helyek.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár januàr 18 Vasárnap Róm. kath. Antal rem. Protestáns Antal rem. Görög orosz január 4 70 apostól Nap kel 7 óra 44 perckor nyugszik 4 óra 36 perckor.

Időjoslás. A budapesti meteorologiai jelentése szerint a következő: Fagypont körüli hőmérséklet és helyenkint havazás várható. Sürgönyprognózis: Fagypont körüli hőmérséklet, sokhelyütt csapadékkal. Déli hőmérséklet: 1.6 C.

—

— Közgyülés a III. kerületi függetlenségi körben. A III. kerületi függetlenségi és 48 as olvasókör holnap vasárnap délután 3 órakor tartja meg éves rendes közgyülését, melyre a kör tagjait ez uton hivje meg az elnökség.

— A beszélő csoda Makón. Ma, szombaton délután és este bemutatták Makón Edison csodálatos találmányát, a kinetofont. A délutáni előadás némi késedelemmel kezdődött, mert a géphez leküldött operatőrök nem tudták előre, hogy Makón a nappali órákban nincs villanyszolgáltatás. Igy a gép működését ma délután próbálták ki és az valóban pompásan működött. A vásznon megjelentek a beszélő emberek, a huszadik század legnagyobb csodája, primadonnák énekeltek, egész zenekarok muzsikáltak. A közönség elragadtatva adott kifejezést tetszésének. Az esti előadáson különösen szorongásig megtelt a városháza nagyterme, a közönség szine-javával, amely ép ugy, mint a nép lelkendezve ünnepelte Edison mesébe való találmányát. Holnap, vasárnap szintén két előadás lesz. A délutáni 4 órakor kezdődik, az esti előadás pedig 8 órakor. Jegyek még kaphatók délelőtt Vészi Dezső könyvkereskedésében, délután és este a pénztárnál váltsa meg mindenki idejében, mert a helyek számozottak.

— Meghivó. A függetlenségi és 48 as első (ujvárosi) olvasókör, a folyó hó 18-án, vasárnap délután 3 órakor, a kör helyiségében tartandó tisztujitó közgyülésre meghivja a kör tagjait.

— Rongy helyett — pergamentpapir. Arra van intézkedés, hogy a mészáros- és hentesüzletekben, füszerkereskedésekben a husnemüeket és egyéb élelmiszereket csak tiszta papirosban szabad csomagolni, azzal azonban senki sem törődik, hogy a makói piacon a svábasszonyok a vajat, turót, sajtot miféle kolerás, vagy vörhenybeteg piszkos rongyokba csavargatják. Föltétlenül kivánatos volna, hogy a piacon árusitott ilynemü élelmiszereket pergámentpapirba csomagolják s igy hozzák forgalomba. — Rendesen tarka, vagy fehér ruhadarabokban árusitják nálunk ezeket a tejtermékeket, ami közegészségi szempontból türhetetlen. A város területén itt is, ott is föképen pedig a környékbeli falvakban graszszál a hagymáz, vörheny, kanyaró, tuberkulótikus beteg mindenütt van s házihasználatban levő ruhadarabokkal, rongyokkal göngyölik be a vajat, turót, sajtot. Érdemes lenne ha a rendőrség megfontolás tárgyává tenné lehetne-e elrendelni, hogy a piacra hozott tejtermékeket csak tiszta pergamentpapirba göngyölve szabad árusitani, — mert a közegészség, a köztisztaság és közrend érdeke megköveteli ezt a helyes intézkedést.

— A munka halottja. Höhler Vilmos az Arad csanádi vasutak nagylaki állomásának főnöke kötelességtudásáról volt ismert a központban. A nagylaki társadalom is sokra becsülte a mindenkivel nagy előzékenységet tanusitó főnököt. Höhler az utóbbi hideg napok alatt meghült. Tüdőgyuladásba esett és a veszedelmes betegség négy nap alatt végzett a 28 éves erőteljes emberrel. Halála általános részvétet valt ki Nagylak község társadalmában.

— Istentiszteletek a reformátusoknál. Belváros on délelőtt 9 és délután 2 órakor Nagy Károly. Ujvároson ugyanezen időben Bereczki László prédikál. A Honvédban d. e. 9 órakor Nagy Lajos tanitó.

— Meghivó. A Makó és vidéke hagyma és zöldségtermelők egyesülete, mélt. dr. Markovics Manó főispán, nagys. Hervay István alispán, nagys. dr. Galambos Ignác polgármester és dr. Holler György ügyvéd urak védnöksége alatt Mándoki János elnöklete mellett 1914. évi január hó 25-én saját pénztára javára a „Korona“ szálloda emeleti termeiben Fátyol Pista zenekarának közremüködéséve táncmulatságot rendez, melyre ezuton is tisztelettel meghivja a rendezőség. Belépődij személyenként 1 kor. Kezdete este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— Meghivó. A makói függetlenségi és 48 as II ik olvasókör folyó hó 18 án d. e. fél 11 órakor évi rendes gyülést tart, melyre ezen kör tagjait tisztelettel meghivja az

Elnökség.

— Meghivó. A makói soványliba kereskedők és hizlalók 1914. január 18-án egy jól szervezett zenekar közremüködése mellett D. Nagy Istvánné Buza Anna vendéglőjének összes termeiben Erdei Ferenc elnöklete alatt jótékonycélu zártkörü táncvigalmat rendeznek. A rendezőség már előre gondoskodott és gondoskodni fog, hogy a mulatság az összes vendégek legnagyobb megelégedésére fojjon le, melyre ezuton hivja meg a rendezőség mindazokat, a kik tévedésből meghivót nem kaptak. Belépődij személyenként 80 fillér, 3 tagu és ládjegy 2 korona. Tisztelettel a Rendezőség.

— Az öngyilkosok klubja. A makói Uránia szinház igazgatósága holnap vasárnap este „Az öngyilkosok klubja“ cimmel egy valóban szenzációs három felvonásos drámát mutat be. A darab mindenütt, hol eddig bemutatták, óriási hatást ért el. Remélhető, hogy a darabot itt is sokan fogják megnézni, már azért is, mert az est többi számai is fölöttébb érdekesek.

— Tüz a Szegedi utcában. Tegnap este Németh József Szegedi-utcai lakos házánál a husfüstölő kigyulladt, melyről egy félszer is tüzet fogott s a teteje leégett. A tulajdonos abban az időben a házról távol volt. egy honvédi rokonát látogatta meg, a tüzet a szomszédok vették észre s a tüzoltóság közremüködése mellett akadályozták meg a tüz tovaterjedését.

— Igen pikáns tojásomlett. 3 tojásból és 2 evőkanál édes tejfelből, kevés só hozzáadásával (jól összekeverve) forró vajban zsiros tojásomlettet sütünk, s azt a következő töltelékkel megtöltjük: 2 evőkanál sós vizzel leforráz tt, finoman áttört parajt, 10 csepp Maggi-féle ízesitőt és két szálkától megtisztitott szardellát jól összevegyitünk a keveréket egyenletesen az omlettre kenjük, meleg vajjal becsöppentjük, az omlettet áthajtjuk s egy igen forró táblácskára csusztatjuk, mire az azonnal tálalható.

— Számos hamisitványa van a pemetefü-cukorkának, azért ha köhög, rekedt, vagy hurutos, csak Réthy-féle cukorkát kérjen és csak olyan dobozt fogadjunk el, melyen rajta van e három szó: „Réthy Béla gyógyszerész“. Az eredeti Réthy cukorka, mely jobb és kedveltebb minden más cukorkánál, kapható mindenütt.

— Anyakönyvi hirek: *Házasságra jelentkeztek*: Bánfi István Jákó Lidiával, Dávid Mihály Zsugya Máriával, Gera Ferenc Varga Rozáliával. *Házasságot kötöttek*: Szalkai Imre Fekete Rozáliával Martonosi Imre Szabó Máriával, Szántó István Farkas Etellel. *Elhaltak*: Koczkás Klára özv. Siket Istvánné 70 éves' Molnár János 19 éves, korában.

— Legfinomabb, elszakithatatlan franczia „Mimi“ férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 4 korona. Portó 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Kőfaragó utcza 7. Diszkrét szétküldés.

Álarcos rablók Nagylakon.

Kifosztottak egy boltot.

Vakmerő rablás történt tegnap reggel Nagylakon. Három elvetemült suhanc berontott egy öregasszony boltjába s miután a holtrarémült öregasszonyt megkötözve, ártalmatlanná tették, rövid idő alatt kifosztották az egész boltot. A vakmerő rablást csak órák mulva vették észre, mikor a vakmerő rablók már tul voltak ungon-berken. A hallatlan rablásról tudósitásunk a következő;

Özv. Kohn Józsefnének szerény boltocskája ott huzódik meg valahol Nagylak egyik eldugott utcájában. A szegény özvegy asszony ennek a kis szatócs boltnak jövedelméből tartja fenn magát.

Pénteken reggel korán nyitott és ép áruit rendezgette, midőn egyszerre három marcona alak rontott a boltba. A három alak arca be volt kormozva a fel smerhetetlenségig. Amint berontottak a szerencsétlen asszony holtra dermedt a rémülettől.

„*Pénzt vagy életet*“ kiáltották az álarcos rablók. A szegény asszony az ijedelemtől ájultan rogyott össze.

Mintha csak erre vártak volna a rablók. Rárontottak a tehetetlen elalélt asszonyra, betömték a száját zsebkendővel, kezét lábát erősen összekötötték s belökték a pult alá.

Ezután hozzáfogtak a rabláshoz. Hatalmas zsákokban összepakoltak minden értékesebb holmit, az összes dohánynemüt és a mintegy 80 koronát kitevő pénzt, aztán rugtak még egyet a szerencsétlen asszonyon s eltávoztak.

A vakmerő rablást csak ugy fél tiz óra tájban vették észre. Egy parasztasszony ment ép petróleumért. A boltot üresen találta, a pult alól. meg nyöszörgést hallott. Odament a pulthoz s ott aztán látta, hogy a boltosné milyen szánalmas állapotban van. Azonnal lármát csapott s segitséget hivott.

A szerencsétlen kirabolt asszonyt megszabaditották kellemetlen helyzetéből, aki aztán elbeszélte azt a rettenetes rablómerényletet, amely fényes nappal történt. Azonnal jelentést tettek a csendőrségen is, a mely nyomban meginditotta a nyomozást a tettesek kideritése és elfogatása végett, ámde mindeddig eredménytelenül. A betörések és lopások napirenden vannak Nagylakon, ahol mindössze egy rendőr látja el a közbiztonsági szolgálatot.

Az álarcos rablókat most erélyesen nyomozza a csendőrség.

Egy kazal hereszéna

akár átaljába, akár ölszámra eladó Erdei Imrénél Dorka dülő belső járandó 106. szám.

Nyilttér*)

—

Köszönetnyilvánitás.

Özv. Fürge Mihályné szül. Martonosi Viktória ugy a saját valamint gyermekei, unokái, testvére és az összes rokonság nevében mindazoknak, kik a felejthetetlen jó férj, illetve édesapának

Fürge Mihálynak

végtisztességén megjelenni szivesek voltak s ezáltal fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ugyszintén a III. ker. olvasó körnek, az V. ker. polgáritársaskörnek, valamint a hagymarészvénytársaságnak, melynek 14 évig volt alkalmazottja a küldött koszorukért és a szives részvétért, ugyszintén Kiss Károly temetkezési vállalkozónak a kegyeletteljes kiszolgálásért ezuton mond hálás köszönetet.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Marhabőrt, lóbőrt, borjubőrt, juhbőrt, nyulbőrt és mindenfajta nyers bőröket veszek

a legmagasabb napi árban.

Löwenstein Ármin

Deák Ferenc utca 48. szám.
(Fácskai-féle bormérés mellett.)

2027—1913. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirott biróságí végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a makói kir. járásbiróságnak 1913. évi Sp. I. 1013|4 és 1117|3 számu végzése következtében dr. Nagy Sándor és dr. Kardos Izsó makói ügyvédek által képviselt Singer M. fia és Ehrenfeld és Spitz czég javára 390 k.21 f. és 123 K. 03 f. s jár. erejéig 1913. évi deczember hó 10 n foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 874, kor. becsült következő ingóságok u. m. üzlet berendezés, bolti áruk, vályog és góré nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a makói kir. járásbiróság 1913-ik évi V. 1593|1 számu végzése folytán 513 kor. 24 fill. tőkekövetelés, ennek időközi 5 százalék kamatai és eddig összesen 265 kor. 80. fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Apátfalván végrehajtást szenvedett volt üzlethelyiségében leendő megtartására 1914. évi január hó 19 ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Makón, 1914. január 3.

Kuhn János
kir. bir. végrehajtó.

URANIA
MOZGÓKÉP SZINHÁZ.

Vasáruap, két előadás délután 4 és este 8 órakor

Az öngyilkosok klubja.
Dráma 3 felvonásban.

A vőlegény kalandjai.
Kacagtató.

Pali farmer kalapja.
Rendkivül mulatságos.

Moussun szelek a kinai parton.
Szines felvétel.

Spanyol katonák.
Természeti felvétel.

Tisztelettel
AZ IGAZGATÓSÁG.

Eladó ház. Dr. Szirbik István kir. jbiró tulajdonát képező Aradi utca 7. szám alatt levő ház és a Verebesben egy napos szőlő termő gyümölcsfákkal kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet a fenti szám alatt időssebb Szirbik Istvánnal.

Eladó buzaszalma.

Zeitler féle birtokon 5 öl széles nagy kazlakban idei, 1 éves és két éves ölenkint olcsóért eladó. Értekezni lehet Tamás Mihály Aradi-utcai malomnál.

Meghivó.

A makó és vidéke hagyma és zöldségtermelőinek egyesülete 1914. évi január hó 25 én tartja a városháza közgyülési termében évi rendes közgyülését, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghivja az

Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Titkári jelentés 1913. évről.
2. Pénztárnok jelentése az 1913. évi zárszámadásról.
3. A folyó évi költségvetés előterjesztése.
4. Tisztviselők választása.
5. Inditványok.

Makó, 1914. évi januàr hó 18.

Földhaszonbérbeadási hirdetmény. A rákosi szőlőtelkezet közelében a Ràc ut mentén 56 kat. hold szántóföld tanyaépületekkel és takarmánykészlettel f. évi október hó 1-től 5 évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a városházán Pákh Kálmán gazdasági tanácsnokkal.

Árverési hirdetés.

A csanádi vasut Makó állomásán január 19-én délután 2 órakor a következő kézbesithetlen tárgyak elárvereztetnek: 1 láda kézműáru 56 kg., 1 drb. varrógép 44 kg., 160 drb. kátrányos cserép 360 kg., 10 zsák foghagyma 500 kg., 3 köteg üres kosár 149 kg., 1 drb. üres hordó 13 kg.

Makón, 1914. január 16.

Babos,
állomás főnök.

Makói ipar és kereskedelmi társulat.

Az Osztrák-Magyar bank mellékhelye.

Meghivó.

A **„Makói ipar és kereskedelmi társulat“** részvényeseit **1914. évi február hó 2-ik napjának d. e. 9 órájára** Makón az intézet helyiségében tartandó

43=ik rendes közgyűlésre

van szerencsénk tisztelettel meghivni.

Tárgysorozat:

1. Három közgyűlési tagnak kirendelése a jegyzőkönyv hitelesitésére.
2. Igazgatósági jelentés az 1913-ik üzletévről, felügyelő-bizottság jelentése, az 1913-ik évi mérleg megállapitása, a tiszta haszon hova forditása, osztalék megállapitása és a felmentvény iránti határozat.
3. Elnök, alelnök 6 évre való választása. Elnökigazgató, ügyvezető igazgató 6 évre való választása és fizetéseik megállapitása.
4. Az alapszabályok 36., 56. és 58. §§-ainak módositása illetve kiegészitése,
5. 3 felügyelő bizottsági tag választása és fizetéseik megállapitása, 2 póttag választása.
6. Igazgatóság előterjesztése.

Az 1913-ik évi mérleg, igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés a közgyűlést megelőző 8 napon belül az intézet helyiségében kifüggesztetvén, ott megtekinthetők.

Makó, 1914. január hó 10-én.

Dr. Demkó Pál
elnök.

Jegyzet. Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt akarnak venni, tartoznak részvényeiket a közgyűlést megelőző nap délután 4 óráig az intézet pénztáránál letenni.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorssajtóján Makón.